

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

24 Δεκεμβρίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 216

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4585

Επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Κύρωση της από 20.11.2018 Σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των εταιρειών ENERGEAN OIL AND GAS - ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ και ΚΑΒΑΛΑ OIL ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, με την οποία τροποποιείται η από 23.11.1999 Σύμβαση για την εκμετάλλευση Υδρογονανθράκων στη θαλάσσια περιοχή του Θρακικού Πελάγους μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ΚΑΒΑΛΑ OIL ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ που κυρώθηκε με τον ν.2779/1999 (Α' 296) και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Α' ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Άρθρο 1 Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α' 275) και παράταση προθεσμίας αμφισβήτησης πρώτων εγγραφών

1. Μετά την παρ. 4α του άρθρου 6 του ν. 2664/1998, που προστέθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 3481/2006 (Α' 162), προστίθεται παράγραφος 4β ως εξής:

«4β. Αν, μετά την έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του παρόντος, ανασταλεί η τήρηση των κτηματολογικών βιβλίων σε συμμόρφωση προς δικαστική απόφαση λόγω προσβολής της απόφασης για την περαίωση της διαδικασίας κτηματογράφησης και την έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 2308/1995 και του άρθρου 3 του παρόντος, μετά την άρση της αναστολής, ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου καταχωρίζει αυτεπάγγελτα

στα κτηματολογικά βιβλία κατά μεταφορά από τα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου τις πράξεις που καταχωρίστηκαν σ' αυτά το διάστημα ισχύος της αναστολής. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 4α του παρόντος.»

2. Η παρ. 4β του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 εφαρμόζεται και σε περιπτώσεις αναστολής τήρησης κτηματολογικών βιβλίων, η οποία έχει αρθεί οποτεδήποτε πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος.

3. Για τις περιοχές που κηρύχθηκαν υπό κτηματογράφηση πριν από τις 2.8.2006, η αποκλειστική προθεσμία της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α' 275) είναι δεκαπέντε (15) έτη, εφόσον δεν έχει ήδη λήξει μέχρι τις 30.11.2018. Ειδικά για τις περιοχές στις οποίες η προθεσμία των δεκατεσσάρων (14) ετών παρατάθηκε με τα άρθρα 126 του ν. 4514/2018 (Α' 14) και 18 του ν. 4551/2018 (Α' 116) και δεν έχει λήξει, όπως παρατάθηκε, μέχρι τις 30.11.2018, η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου επεκτείνεται κατά τρεις (3) ακόμα μήνες.

Άρθρο 2 Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4512/2018 (Α' 5)

Στο ν. 4512/2018 επέρχονται τροποποιήσεις ως εξής:

α) Στο άρθρο 3 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τα προσόντα του Προέδρου και τα κριτήρια αξιολόγησης αυτού και των μελών του Δ.Σ.»

β) Στο άρθρο 5 του ν. 4512/2018 προστίθεται παράγραφος 12 ως εξής:

«12. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τα κριτήρια αξιολόγησης του Γενικού Διευθυντή».

γ) Στο τέλος της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 19 του ν. 4512/2018 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Σε περίπτωση ανάκλησης της αίτησης του πρώτου εδαφίου του παρόντος, κατά το χρονικό διάστημα από 12.6.2018 έως 31.12.2018, ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων θεωρείται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης ανάκλησης, υπό την προϋπόθεση της καταβολής εντός της ίδιας προθεσμίας του ποσού της ήδη καταβληθείσας αποζημίωσης κατά τις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 4194/2013 (Α' 208).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 3 Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3468/2006 (Α' 129)

1. Στο ν. 3468/2006 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:
α. Η παράγραφος Α.1. του άρθρου 25 αντικαθίσταται ως εξής:

«Α.1. Κάθε παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Α.Π.Ε. και Υβριδικό Σταθμό επιβαρύνεται, από την έναρξη λειτουργίας του σταθμού του με ειδικό τέλος.

Για σταθμούς Α.Π.Ε. που λαμβάνουν σταθερή αποζημίωση με βάση τον παρόντα, το ειδικό τέλος αντιστοιχεί σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) επί των προ Φ.Π.Α. εσόδων από την πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας.

Για σταθμούς Α.Π.Ε. που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση με βάση τις διατάξεις του ν. 4414/2016 (Α' 149), το ειδικό τέλος αντιστοιχεί σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) επί της Τιμής Αναφοράς για την εγγεόμενη ηλεκτρική ενέργεια στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή στο Δίκτυο Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού.

Για Υβριδικούς Σταθμούς, το ειδικό τέλος αντιστοιχεί σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) επί των προ Φ.Π.Α. εσόδων από την πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας που:

α) παράγεται από τις μονάδες Α.Π.Ε. του Υβριδικού Σταθμού, συμπεριλαμβανομένων και φωτοβολταϊκών μονάδων, και εγχέεται απευθείας στο Δίκτυο του Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού ή και

β) παράγεται και εγχέεται στο Δίκτυο του Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού από τις μονάδες ελεγχόμενης παραγωγής του Υβριδικού Σταθμού, οι οποίες αξιοποιούν την αποθηκευμένη ενέργεια στο σύστημα αποθήκευσής τους.

Με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από συστήματα Α.Π.Ε. σε κτίρια ή από φωτοβολταϊκά συστήματα και οι αυτοπαραγωγοί του άρθρου 14Α απαλλάσσονται από την καταβολή του ειδικού τέλους.

Ειδικά οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση με βάση τις διατάξεις του ν. 4414/2016, ύστερα από συμμετοχή τους σε κοινή ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, σύμφωνα με τις ΑΠΕ-ΕΚ/ Α/Φ1/οικ.184573/2017 (Β' 4488) και ΑΠΕΕΚ/ Α/Φ1/οικ.172859/2018 (Β' 1267) αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, επιβαρύνονται με ειδικό τέλος ποσοστού τρία τοις εκατό (3%) επί του ποσού που προέκυψε στη βάση της Τιμής Αναφοράς ανά σταθμό, στο πλαίσιο της εν λόγω ανταγωνιστικής διαδικασίας για την εγγεόμενη στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή το Δίκτυο Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού ηλεκτρική ενέργεια.».

β. Στην παράγραφο Α.2. του άρθρου 25 προστίθεται υποπαράγραφος δ' ως εξής:

«(δ) Ποσοστό των εσόδων διατίθεται σε φορέα ή φορείς εποπτευόμενους από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη χρηματοδότηση έργων και δράσε-

ων για την ανάπτυξη βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων χαμηλού ανθρακικού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος, με στόχο την ενίσχυση και τη σταδιακή διαφοροποίηση των τοπικών οικονομιών, καθώς και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στις Περιφερειακές Ενότητες Κοζάνης, Φλώρινας και στο Δήμο Μεγαλόπολης της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας. Με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται το ποσοστό των εσόδων, ο φορέας, η διαδικασία χορήγησης των πόρων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

γ. Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης ι της παραγράφου Α.3 του άρθρου 25, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 3983/2011 (Α' 144) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 4203/2013 (Α' 235), οι λέξεις «Ποσό μέχρι ποσοστού 1% επί της προ Φ.Π.Α. τιμής πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε.» αντικαθίστανται με τις λέξεις «Ποσό μέχρι το ένα τρίτο (1/3) του ειδικού τέλους της παραγράφου Α.1.».

δ. Το τέταρτο εδάφιο της περίπτωσης ι της παραγράφου Α.3 του άρθρου 25, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 3983/2011 (Α' 144) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 4203/2013 (Α' 235), αντικαθίσταται ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται ο τρόπος προσδιορισμού και επιμερισμού των ανωτέρω ποσών σε μία ή περισσότερες δημοτικές ή τοπικές κοινότητες, η διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων, ο τρόπος προσδιορισμού των δικαιούχων, ο τρόπος επιμερισμού των ανωτέρω ποσών ανά δικαιούχο, ο χρόνος εκκαθάρισης, τα ανώτατα όρια καταναλώσεων προς πίστωση των δικαιούχων, η σχετική διαδικασία και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

ε. Στο τέλος της περίπτωσης ι της παραγράφου Α.3 του άρθρου 25 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συνιστώνται Επιτροπή Επιμερισμού του ειδικού τέλους και Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων.

Η Επιτροπή Επιμερισμού υποβάλλει εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον προσδιορισμό και τον επιμερισμό του ειδικού τέλους του πρώτου εδαφίου σε μία ή περισσότερες δημοτικές ή τοπικές κοινότητες στις οποίες λειτουργούν σταθμοί Α.Π.Ε. και εποπτεύει τη διαδικασία επιμερισμού ανά δικαιούχο. Για τον προσδιορισμό και επιμερισμό η Επιτροπή χρησιμοποιεί τα ψηφιοποιημένα διοικητικά όρια των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων. Αν δεν υπάρχουν τα ανωτέρω όρια, χρησιμοποιεί τα όρια της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών (ΕΥΓΕΠ) και, αν δεν υπάρχουν και αυτά, τα απογραφικά όρια των δημοτικών ή τοπικών Κοινοτήτων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η Επιτροπή Επιμερισμού λαμβάνει υπόψη της τις αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που έχουν εκδοθεί βάσει των εισηγήσεων της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων του παρόντος και τις γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους περί διοικητικής υπαγωγής γεωγραφικών περιοχών σε δημοτικές ή τοπικές κοινότητες.

Η Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων είναι αρμόδια για την αξιολόγηση των ενστάσεων κατά των αποφάσεων του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σχετικά με τον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους σε μία ή περισσότερες δημοτικές ή τοπικές κοινότητες και μετά από την εξέταση αυτών, υποβάλλει εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται μέσα στο πρώτο δίμηνο κάθε έτους, συγκροτούνται οι ανωτέρω Επιτροπές και ορίζονται οι πρόεδροι και οι γραμματείς αυτών.

Η Επιτροπή Επιμερισμού αποτελείται από:

α) τρεις (3) εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από τους οποίους ένας (1) τουλάχιστον από τη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων, ο οποίος εκτελεί χρέη Προέδρου και ένας από τη Διεύθυνση Γεωχωρικών Πληροφοριών, ειδικότητας ΠΕ Μηχανικών, κατά προτίμηση τοπογράφος μηχανικός,

β) έναν (1) εκπρόσωπο από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας,

γ) έναν (1) εκπρόσωπο από τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. και

δ) έναν (1) εκπρόσωπο από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας.

Η Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων αποτελείται από τρεις (3) εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύο (2) από τους οποίους ειδικότητας ΠΕ Μηχανικών, κατά προτίμηση με ειδικότητα τοπογράφου μηχανικού, ως μόνιμα μέλη. Ένας από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκτελεί χρέη Προέδρου στην Επιτροπή.

Αν στις ενστάσεις που υποβληθούν τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων, στην Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων καλούνται ως μέλη, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της Επιτροπής και:

α) ένας (1) εκπρόσωπος από κάθε δημοτική ή τοπική κοινότητα, οι οποίες διεκδικούν τη διοικητική υπαγωγή της γεωγραφικής περιοχής εγκατάστασης των σταθμών Α.Π.Ε. Οι εκπρόσωποι αυτοί υποδεικνύονται με απόφαση του συμβουλίου κάθε δημοτικής ή τοπικής κοινότητας. Αν η δημοτική ή τοπική κοινότητα δεν υποδεικνύει εκπρόσωπο ή ο εκπρόσωπος δεν παρίσταται, η Επιτροπή συνεδριάζει και αποφασίζει έγκυρα,

β) ένας (1) μηχανικός της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, κατά προτίμηση με ειδικότητα τοπογράφου μηχανικού.

Οι αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από εισήγηση των ανωτέρω Επιτροπών λαμβάνονται μόνο για σκοπούς επιμερισμού του αναλογούντος ποσού του ειδικού τέλους της παραγράφου Α.1 σε μία ή περισσότερες δημοτικές ή τοπικές κοινότητες.»

στ. Η περίπτωση ii της παραγράφου Α.3 του άρθρου 25 αντικαθίσταται ως εξής:

«(ii) Ποσό που αντιστοιχεί στο ένα δέκατο (1/10) του ειδικού τέλους της παραγράφου Α.1 αποδίδεται υπέρ του Πράσινου Ταμείου.»

ζ. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 25α αντικαθίσταται ως εξής:

«Το τέλος αυτό αντιστοιχεί σε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) επί της, προ Φ.Π.Α., τιμής πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας στον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, για υδροηλεκτρικούς σταθμούς που λαμβάνουν σταθερή αποζημίωση με βάση τον παρόντα και σε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) επί της Τιμής Αναφοράς για την εγχεόμενη ηλεκτρική ενέργεια στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή στο Δίκτυο Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών για υδροηλεκτρικούς σταθμούς που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση με βάση τις διατάξεις του ν. 4414/2016 (Α' 149)».

2. Η Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων της περίπτωση i της παρ. Α.3 του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 είναι αρμόδια για την αξιολόγηση των εκκρεμών, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, ενστάσεων επί των αποφάσεων του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που αφορούν τα διοικητικά όρια των τοπικών ή δημοτικών κοινοτήτων, καθώς και για την υποβολή σχετικής εισήγησης στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον προσδιορισμό και τον επιμερισμό των ποσών του ειδικού τέλους που αντιστοιχούν σ' αυτές τις δημοτικές ή τοπικές κοινότητες.

Άρθρο 4

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4001/2011 (Α' 179) και μεταβατικές διατάξεις

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 118 του ν. 4001/2011, προστίθεται περίπτωση η', η οποία έχει ως εξής:

«η) Εκκαθαρίζει και εισπράττει από 1.4.2019 το Ειδικό Τέλος για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων και το Μεσοσταθμικό Μεταβλητό Κόστος Θερμικών Συμβατικών Σταθμών από τους υπόχρεους Προμηθευτές ή Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.»

2. Στο άρθρο 143 του ν. 4001/2011 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. Το έβδομο και όγδοο εδάφιο της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 3, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 80 του ν. 4427/2016 (Α' 188), με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4533/2018 (Α' 75) και με την παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4549/2018 (Α' 105), αντικαθίστανται ως εξής:

«Η χρέωση της περίπτωσης αυτής επιβάλλεται στους εκπροσώπους φορτίου αποκλειστικά για τα έτη 2016 έως 2018, οπότε και καταργείται, ως εξής: για το έτος 2016 ανέρχεται στο πενήντα τοις εκατό (50%) της χρέωσης που προκύπτει με την εφαρμογή της μεθοδολογίας, για το έτος 2017 και το πρώτο τρίμηνο του έτους 2018 στο εκατό τοις εκατό (100%) και από την 1η Απριλίου 2018 στο εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) της χρέωσης που προκύπτει με την εφαρμογή της μεθοδολογίας. Ειδικότερα για το έτος 2018, το ετήσιο σωρευτικό απολογιστικό λογιστικό πλεόνασμα του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, που τυχόν θα προκύψει, λαμβανομένου υπόψη ειδικού αποθεματικού ασφαλείας έκτακτων δαπανών ποσού εβδομήντα εκατομμυρίων (70.000.000) ευρώ, βάσει του

δημοσιευμένου δελτίου του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου με εκκαθάριση μηνός Δεκεμβρίου έτους 2018, αποδίδεται κατά το επόμενο έτος 2019 στους εκπροσώπους φορτίου από τον Λειτουργό της Αγοράς ως εκροή του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου.»

β. Το πέμπτο εδάφιο της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι μοναδιαίες χρεώσεις που επιβάλλονται ανά κατηγορία Πελατών, προσδιορίζονται με απόφαση της Ρ.Α.Ε. που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τον δωδέκατο μήνα εκάστου έτους προκειμένου να εφαρμοσθεί το επόμενο ημερολογιακό έτος, μετά από προϋπολογιστική εκτίμηση των εσόδων και εξόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Επικράτειας.»

γ. Στο τέλος του έκτου εδαφίου της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης β' της παραγράφου 3, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 40 του ν. 4549/2018 (Α' 105), η φράση «για τα έτη 2018, 2019 και 2020, σύμφωνα με την υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης α' της παρούσας.» αντικαθίσταται με τη φράση «για το έτος 2018 και της διατήρησης του ειδικού αποθεματικού ασφαλείας έκτακτων δαπανών, σύμφωνα με την υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης α' της παρούσας.»

δ. Τα τρία τελευταία εδάφια της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης β' της παραγράφου 3, αντικαθίστανται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα ποσοστά μειωμένων χρεώσεων του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. ανά κατηγορία πελατών από 1.1.2019, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020) (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2014/C200/01), η μέγιστη και η ελάχιστη χρέωση που μπορεί να επιβληθεί σε μεμονωμένο καταναλωτή, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε κατηγορία δικαιούχων μειωμένης χρέωσης, ο έλεγχος των κριτηρίων υπαγωγής, το ύψος του ανταποδοτικού τέλους για την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων των μειωμένων χρεώσεων και τα πρόστιμα και ο τρόπος επιβολής τους σε περιπτώσεις παραβίασης των υποχρεώσεων αυτών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραπάνω. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., ορίζεται ως φορέας υλοποίησης και διαχείρισης πληροφοριακού συστήματος για την υπαγωγή των δικαιούχων σε κατηγορία μειωμένων χρεώσεων.

Λεπτομέρειες σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης συναλλαγών του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ., από 1.4.2019 καθορίζονται στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.

Ειδικά για το έτος 2019 και μέχρι να εκδοθεί η απόφαση του δέκατου εδαφίου και να τεθούν σε πλήρη εφαρμογή οι μειωμένες χρεώσεις που θα προβλέπονται σε αυτή, συνεχίζουν να επιβάλλονται οι μοναδιαίες χρεώσεις Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. της με αριθμό 1.101/2017 απόφασης της Ρ.Α.Ε. (Β' 4670) για το ημερολογιακό έτος 2018 και αναστέλλονται οι διαδικασίες προσδιορισμού και αναθεώρησης του πέμπτου και έκτου εδαφίου.»

3. Το Ειδικό Τέλος Λιγνιτικής Παραγωγής της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 που επιβάλλεται στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη και προβλέπεται ως έσοδο του Υπολογαριασμού Ενισχύσεων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου καταργείται από 1.1.2019.

4. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 193 του ν. 4001/2011 προστίθεται εδάφιο με το εξής περιεχόμενο:

«Ο χρόνος απόσπασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής, συνεχούς και αδιάλειπτης υπηρεσίας στη θέση που ο αποσπώμενος υπάλληλος κατέχει οργανικά.»

5. Από 1.4.2019 η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. υποκαθίσταται αυτοδικαίως, σε όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. που απορρέουν από τις αρμοδιότητες της διαχείρισης των εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 που προέρχονται από το Ειδικό Τέλος για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων, το Μεσοσταθμικό Μεταβλητό Κόστος Θερμικών Συμβατικών Σταθμών και το Ειδικό Τέλος Λιγνίτη, ανεξαρτήτως του χρόνου γενέσεώς τους. Η υποκατάσταση της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, δεν υπόκειται σε κανένα φόρο, τέλος ή άλλη επιβάρυνση κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, με την επιφύλαξη των περί Φ.Π.Α. ισχυουσών διατάξεων του ν. 2859/2000 (Α' 248).

6. Οι εκκρεμείς δίκες της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., οι οποίες αφορούν δικαιώματα και υποχρεώσεις στα οποία, σύμφωνα με την παράγραφο 5, υποκαθίσταται η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., συνεχίζονται αυτοδικαίως από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., χωρίς να διακόπτονται βιαίως και χωρίς να απαιτείται, για τη συνέχιση ή την επανάληψή τους, οποιαδήποτε διατύπωση ή δήλωση εκ μέρους της.

7. Η Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. απαλλάσσεται από 1.4.2019 από οποιαδήποτε τυχόν υποχρέωσή της έναντι τρίτου, περιλαμβανομένου και του Δημοσίου, που απορρέει από τη διαχείριση των αναφερόμενων στην παράγραφο 5 εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., στην οποία υποκαθίσταται η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.

8. Από την κατά τα ανωτέρω υποκατάσταση της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. στη θέση της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και απαλλαγή της τελευταίας, ρητά εξαιρούνται οι κάθε είδους φορολογικές υποχρεώσεις της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., αναφορικά με τη διαχείριση των αναφερόμενων στην παράγραφο 5 εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίες δημιουργήθηκαν ή ανάγονται στο χρονικό διάστημα μέχρι τις 31.3.2019 και τα διοικητικά πρόστιμα που επιβάλλονται λόγω παραβίασης του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου για τη διαχείριση των ανωτέρω εσόδων που έλαβε χώρα μέχρι την 1.4.2019, υποχρεώσεις για τις οποίες η Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. παραμένει μοναδική υπόχρεη και τυχόν σχετικές δίκες διεξάγονται από την Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.

9. Οι λογιστικοποιημένες κατά την 1.4.2019 απαιτήσεις της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. που απορρέουν από τη διαχείριση των αναφερόμενων στην παράγραφο 5 εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α, μεταφέρονται στην Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. με πίστωση της απαίτησης της δεύτερης έναντι της πρώτης.

10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε., καθορίζονται το είδος, ο τρόπος παροχής εγγυήσεων ή άλλης ισοδύναμης εξασφάλισης από τους Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας και τους Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες προς τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., ώστε να διασφαλίζεται η προσήκουσα εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. σε περίπτωση μη απόδοσης από τους Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας και τους Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες των αναφερόμενων στην παράγραφο 5 εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. προς τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα που άπτεται των ως άνω εγγυήσεων ή άλλων ισοδύναμων εξασφαλίσεων υπέρ της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. Το ύψος των εγγυήσεων ή άλλων ισοδύναμων εξασφαλίσεων υπέρ της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται, σύμφωνα με ειδική μεθοδολογία, η οποία καθορίζεται με απόφαση της Ρ.Α.Ε., κατόπιν εισήγησης της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.

Άρθρο 5

Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 4122/2013 (Α' 42)

Η παρ. 12 του άρθρου 2 του ν. 4122/2013, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 49 του ν. 4409/2016 (Α' 136), αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Ριζική ανακαίνιση κτιρίου ή κτιριακής μονάδας (ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας): η ανακαίνιση κατά την οποία, η συνολική δαπάνη της ανακαίνισης που αφορά το κέλυφος του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας ή τα τεχνικά συστήματά τους υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της αξίας του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, εξαιρουμένης της αξίας του οικοπέδου επί του οποίου έχει κατασκευαστεί το κτίριο.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της αξίας του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας για το χαρακτηρισμό μιας ανακαίνισης ως ριζικής κατά τα ανωτέρω οριζόμενα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 6

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4414/2016 (Α' 149) και μεταβατική διάταξη

1. Στο άρθρο 7 του ν. 4414/2016 προστίθενται παράγραφοι 8Α και 8Β ως εξής:

«8Α. Η διάρκεια ισχύος της οριστικής προσφοράς σύνδεσης ή και της άδειας εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας ενεργοποίησης της σύνδεσής

τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία), που καθορίζεται με την απόφαση της Ρ.Α.Ε. της παραγράφου 5 του παρόντος.

8Β. Οι κάτοχοι οριστικών προσφορών σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006 (Α' 129), μπορούν να υποβάλουν αίτημα προς τον αρμόδιο διαχειριστή για την παράταση της διάρκειας ισχύος οριστικών προσφορών σύνδεσής τους, κατά παρέκκλιση των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, εφόσον: α) η διάρκεια ισχύος αυτών λήγει μετά την 1.1.2019, β) το αίτημα υποβάλλεται εντός της διάρκειας ισχύος αυτών και γ) έχουν συμμετάσχει σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, η οποία έχει διενεργηθεί για την κατηγορία στην οποία ανήκουν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία χορήγησης της οριστικής προσφοράς σύνδεσης μέχρι την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος παράτασης και δεν έχουν επιλεγεί.

Τα αιτήματα προς τον αρμόδιο Διαχειριστή υποβάλλονται άπαξ και οι οριστικές προσφορές σύνδεσης παρατείνονται για χρονικό διάστημα μέχρι και δύο (2) μήνες μετά την οριστική κατακύρωση των αποτελεσμάτων της πρώτης ή της δεύτερης ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών που διενεργείται μετά την ημερομηνία χορήγησης της οριστικής προσφοράς σύνδεσης κάθε σταθμού.

Σε περίπτωση επιλογής του σταθμού σε ανταγωνιστική διαδικασία που διενεργείται μέσα στη χρονική διάρκεια ισχύος της οριστικής προσφοράς σύνδεσης και της παράτασής της, η οριστική προσφορά σύνδεσης παραμένει σε ισχύ μέχρι την καταληκτική ημερομηνία ενεργοποίησης της σύνδεσης, όπως αυτή ορίζεται στην αντίστοιχη προκήρυξη της ΡΑΕ, με την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στον αρμόδιο Διαχειριστή αίτημα σύναψης σύμβασης σύνδεσης με πλήρη φάκελο, μέσα σε δύο (2) μήνες από την οριστική κατακύρωση των αποτελεσμάτων της ανταγωνιστικής διαδικασίας, διαφορετικά η οριστική προσφορά σύνδεσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει και καταπίπτει η εγγυητική επιστολή για την αποδοχή της οριστικής προσφοράς σύνδεσης.»

2. Οι οριστικές προσφορές σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006, που η διάρκειά τους λήγει μέχρι τις 31.12.2018, χωρίς να καταπέσει ή επιστραφεί η εγγυητική επιστολή για την αποδοχή της οριστικής προσφοράς σύνδεσης, αναβιώνουν αυτοδικαίως για χρονικό διάστημα δύο (2) μηνών μετά την οριστική κατακύρωση των αποτελεσμάτων της πρώτης ή της δεύτερης ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία προκηρύσσεται μετά την ημερομηνία χορήγησης της οριστικής προσφοράς σύνδεσης κάθε σταθμού, εφόσον ο ενδιαφερόμενος συμμετάσχει σε όλες τις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών που αφορούν το σταθμό του. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο τρίτο εδάφιο της παρ. 8Β του ν. 4414/2016, όπως αυτή προστέθηκε με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 7
Τροποποίηση του άρθρου 28
του ν. 4447/2016 (Α' 241)

1. Η περίπτωση γ' και τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4447/2016, όπως τροποποιήθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4513/2018 (Α' 9), αντικαθίστανται ως εξής:

«γ) 3η δόση, το υπολειπόμενο ποσό του προϋπολογισθέντος συνολικού κόστους σύνδεσης, μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2018. Σε περίπτωση σύναψης της Σύμβασης Σύνδεσης σε ημερομηνία μεταγενέστερη της 30ής Σεπτεμβρίου 2018, θα καταβάλουν το εκατό τοις εκατό (100%) του προϋπολογισθέντος συνολικού κόστους σύνδεσης μέχρι τη 15η Φεβρουαρίου 2019.

Σε περίπτωση μη καταβολής των δόσεων εντός των ανωτέρω προθεσμιών, καθώς και σε περίπτωση μη σύναψης της Σύμβασης Σύνδεσης μέχρι την 31η Μαρτίου 2019, η Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης λύεται αυτοδίκαια.

Σε περίπτωση μη σύναψης της Σύμβασης Σύνδεσης μέχρι την 31η Μαρτίου 2019 η Ρ.Α.Ε., λαμβάνοντας υπόψη την υπ' αριθμ. 904/2011 απόφασή της, όπως έχει τροποποιηθεί με τις υπ' αριθμ. 155/2012 (Β' 908) και 452/2015 (Β' 2859) αποφάσεις της και ισχύει, και τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3175/2003 (Α' 207), εφαρμόζει τις διατάξεις του άρθρου 42 του Κανονισμού Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας με χρήση Α.Π.Ε. και μέσω Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Β' 2373), αξιολογώντας αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις ανάκλησης των αδειών παραγωγής λόγω αδυναμίας υλοποίησης εκάστου έργου.».

2. Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης που λύθηκαν λόγω μη καταβολής των δόσεων της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4447/2016 μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2018 αναβιώνουν αυτοδίκαια.

Άρθρο 8
Διατάξεις αδειών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε.

1. Το τέλος διατήρησης δικαιώματος κατοχής αδειών παραγωγής της υποπαραγράφου Ι.2 της παραγράφου Ι του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) για το έτος 2016 καταβάλλεται έως τις 31.12.2018.

2. Κατά παρέκκλιση της υποπαραγράφου Ι.2 της παραγράφου Ι του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, τα στοιχεία για τον καθορισμό των υπόχρεων καταβολής τέλους διατήρησης δικαιώματος κατοχής αδειών παραγωγής για τα έτη 2017, 2018 και 2019 λαμβάνονται υπόψη όπως ισχύουν κατά την 1.1.2019. Μέχρι τις 30.6.2019 καταρτίζεται και αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενιαίος πίνακας με τους υπόχρεους καταβολής και το ύψος του τέλους για τα έτη αυτά.

Άρθρο 9
Παράταση προθεσμίας υποβολής δηλώσεων των κατ' επάγγελμα αγροτών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας

1. Οι δηλώσεις των κατ' επάγγελμα αγροτών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας για τη διατήρηση ή μη της

ιδιότητας του κατ' επάγγελμα αγρότη, οι οποίες προβλέπονται στην περίπτωση 1.α της υποπαραγράφου ΙΓ.1 της παραγράφου ΙΓ' του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85), ειδικά για το έτος 2017 μπορεί να υποβληθούν έως τις 31.12.2018. Αν δεν υποβληθεί η δήλωση του προηγούμενου εδαφίου ή διαπιστωθεί ότι η δήλωση είναι ανακριβής, επανακαθορίζεται αναδρομικά η τιμή αποζημίωσης για το έτος 2017, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον πίνακα Α' που προβλέπεται στην περίπτωση αυτή.

2. Η τιμή αποζημίωσης αγροτών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, που έχει καθοριστεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος χωρίς να έχει υποβληθεί δήλωση, επανυπολογίζεται αναδρομικά μετά την υποβολή της δήλωσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Άρθρο 10
Θέματα Κανονισμού Αδειών Φυσικού Αερίου

Για όσους κατέχουν άδεια Ανεξάρτητου Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ) ή έχουν υποβάλλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας ΑΣΦΑ πριν από την έναρξη ισχύος της οικ. 178065/8.8.2018 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3430), η αίτηση χορήγησης άδειας διαχείρισης ΑΣΦΑ υποβάλλεται ένα (1) τουλάχιστον έτος πριν από την ημερομηνία έναρξης της εμπορικής λειτουργίας του ΑΣΦΑ, κατά παρέκκλιση της παραγράφου 4 του άρθρου 26 του Κανονισμού Αδειών Φυσικού Αερίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Άρθρο 11
Τροποποίηση του άρθρου 11
του ν. 4258/2014 (Α' 94)

Η παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4258/2014, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 148 του ν. 4495/2017 (Α' 167), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η ισχύς των αδειών επισκευής κτισμάτων σε σεισμόπληκτες και πυρόπληκτες περιοχές που εκδόθηκαν σύμφωνα με ειδικές ρυθμίσεις υπουργικών αποφάσεων κατ' εξουσιοδότηση του ν. 1190/1981 (Α' 203) και οι οποίες δεν είχαν λήξει την 1.3.2011, παρατείνεται έως τις 31.12.2019.».

Άρθρο 12
Παράταση οικοδομικών αδειών

Στο άρθρο 76 του ν. 4368/2016 (Α' 21) η ημερομηνία «31.12.2017» αντικαθίσταται με την ημερομηνία «31.12.2018».

Άρθρο 13
Τροποποίηση διατάξεων
του ν. 4495/2017 (Α' 167)

Στο ν. 4495/2017 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 36 προστίθεται περίπτωση ιβ' ως εξής:

«ιβ) εργασίες ανακατασκευής κτιρίων και κτισμάτων εν γένει που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 8.2.1979 (Δ' 130)».

2. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 88, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 31 του άρθρου 34 του ν. 4546/2018 (Α' 101), αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τις περιπτώσεις υπαγωγής του ν. 3843/2010 (Α' 62), για τις οποίες δεν έχει ολοκληρωθεί η πληρωμή του συνολικού ποσού προστίμου, το υπολειπόμενο ποσό καταβάλλεται εφάπαξ, με χρήση του κωδικού πληρωμής σε τράπεζα που αντιστοιχούσε στην υπαγωγή, μέχρι τις 30.6.2019.».

3. Μετά την περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 94, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 45 του ν. 4546/2018 (Α' 101), προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Στις περιπτώσεις α' και γ' το αρμόδιο για τη διαπίστωση της κατεδάφισης όργανο συντάσσει και εκδίδει πρωτόκολλο συμμόρφωσης, με το οποίο βεβαιώνεται η εκτέλεση της κατεδάφισης από τον ιδιοκτήτη του ακινήτου. Το πρωτόκολλο συμμόρφωσης κοινοποιείται με επιμέλεια του αρμόδιου για τη διαπίστωση της κατεδάφισης οργάνου στην αρμόδια υπηρεσία δόμησης για να εφαρμοστεί η διαδικασία διαγραφής των προστίμων της παρ. 3 του άρθρου 107.

Μετά την εκτέλεση της κατεδάφισης σε αυθαίρετες κατασκευές των περιπτώσεων α' έως δ' της παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 4559/2018 (Α' 142) και των υποπεριπτώσεων αα' και ββ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου πρώτου της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της 10ης Αυγούστου 2018 (Α' 149), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4576/2018 (Α' 196), στις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί πυρόπληκτες με την Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./8706/Α325/3.8.2018 κ.υ.α. (Β' 3255) διαγράφονται τα πρόστιμα της παραγράφου 1. Για το σκοπό αυτόν το αρμόδιο για την εκτέλεση της κατεδάφισης όργανο συντάσσει διαπιστωτική πράξη, την οποία κοινοποιεί στην αρμόδια υπηρεσία δόμησης για να εφαρμοστεί η διαδικασία διαγραφής των προστίμων της παραγράφου 3 του άρθρου 107.».

4.α) Η περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 94 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) το πρόστιμο ανέγερσης των περιπτώσεων α' έως δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 81 ανέρχεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της αξίας τους.».

β) Στο τέλος της περίπτωσης δ' της παραγράφου 4 του άρθρου 94 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για πολεοδομικές παραβάσεις της περίπτωσης ε' της παραγράφου 3 του άρθρου 81, που αφορούν εργασίες οι οποίες εκτελούνται στα πλαίσια του προγράμματος «Εξοικονόμηση κατ' οίκον II» (κ.υ.α. 171563/131/21.2.2018) (Β' 756), δεν επιβάλλεται πρόστιμο ανέγερσης και διατήρησης, εφόσον η προβλεπόμενη έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας εκδοθεί έως τις 31.1.2019.».

5. Τα δύο εδάφια πριν από το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 99 αντικαθίστανται ως εξής:

«Ο μηχανικός υποχρεούται, μέσα σε διάστημα δώδεκα (12) μηνών από την πληρωμή του παραβόλου, να ολοκληρώσει την ηλεκτρονική υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Για τις περιπτώσεις υπαγωγής στο ν. 4178/2013, οι οποίες δεν μεταφέρονται στον παρόντα, ο μηχανικός υποχρεούται, μέχρι τις 3.5.2019, να ολοκληρώσει την ηλεκτρονική υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών.».

6. Η παράγραφος 2 του άρθρου 102, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 37 του άρθρου 34 του ν. 4546/2018 (Α' 101), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το ενιαίο ειδικό πρόστιμο υπολογίζεται σύμφωνα με το Παράρτημα Α' και μειώνεται όπου ειδικώς ορίζεται στις διατάξεις του παρόντος. Το πρόστιμο μειώνεται στις εξής περιπτώσεις:

α) Κατά είκοσι τοις εκατό (20%), αν η αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος έως τις 31.10.2018,

β) κατά δέκα τοις εκατό (10%), αν η αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος από την 1.11.2018 έως τις 8.4.2019,

γ) κατά δέκα τοις εκατό (10%) όταν ο αιτών υποβάλει τη μελέτη στατικής επάρκειας.».

Άρθρο 14

Ρυθμίσεις για την ανέγερση κτιρίων εκπαίδευσης και υγείας

Σε οικόπεδα άρτια και οικοδομήσιμα που βρίσκονται εντός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου, εντός ορίου οικισμού προ του 1923 ή εντός ορίου οικισμού κάτω των 2.000 κατοίκων, ιδιοκτησίας του οικείου φορέα, επιτρέπεται η ανέγερση δημόσιων κτιρίων εκπαίδευσης και υγείας, σύμφωνα με τους ισχύοντες όρους δόμησης της περιοχής, εφόσον: α) τα ακίνητα πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές και β) διαπιστωθεί με αιτιολογημένη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ότι δεν υπάρχει άλλο κατάλληλο κτήριο ή καθορισμένος χώρος για να υποδεχθεί αυτές τις λειτουργίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 15

Τροποποίηση του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 (Α' 160)

Στο άρθρο 21 του ν. 1650/1986 προστίθεται παράγραφος 10 ως εξής:

«10. Η ισχύς των αποφάσεων της παραγράφου 9 του παρόντος και της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2242/1994 (Α' 162), που έχουν εκδοθεί για περιοχές οι οποίες με σχέδιο προεδρικού διατάγματος προτείνεται να χαρακτηριστούν ως προστατευόμενες, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του παρόντος, παρατείνεται αυτοδικαία από τη λήξη και της τελευταίας παράτασης που προβλέπεται, με την προϋπόθεση ότι το σχέδιο προεδρικού διατάγματος χαρακτηρισμού έχει ήδη διαβιβαστεί για επεξεργασία στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Η παράταση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το χρονικό διάστημα των έξι (6) μηνών από την ημερομηνία γνωστοποίησης στη διοίκηση του πρακτικού επεξεργασίας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Στις περιπτώσεις για τις οποίες έχει εκδοθεί καταδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η

αυτοδίκαιη παράταση ισχύει μέχρι την έκδοση του σχετικού προεδρικού διατάγματος.».

Άρθρο 16
Τροποποίηση του άρθρου 82
του ν. 3057/2002 (Α' 239)

Η παρ. 13 του άρθρου 82 του ν. 3057/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«13. Στη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. και τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε. μπορεί να καταβάλλονται επιχορηγήσεις από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους για τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού δημόσιου συμφέροντος μέσω του Προγράμματος Δημόσιων Επενδύσεων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας και μνημονεύονται ειδικά οι λόγοι γενικού δημόσιου συμφέροντος που δικαιολογούν την καταβολή των σχετικών ποσών.».

Άρθρο 17
Τροποποίηση διατάξεων του άρθρου 43
του ν. 3905/2010 (Α' 219)

Στο άρθρο 43 του ν. 3905/2010 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την παρακολούθηση και εκτέλεση αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών, καθώς και εργασιών προστασίας και ανάδειξης των αρχαιολογικών ευρημάτων, τα οποία αποκαλύπτονται στο πλαίσιο εργασιών χωροθέτησης και κατασκευής Μεγάλων Έργων, καταρτίζεται Γενικό Πρότυπο Μνημονίου Συναντίληψης και Συνεργασίας με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Οικονομίας και Ανάπτυξης. Τα ειδικά Μνημόνια Συναντίληψης και Συνεργασίας της παραγράφου 3 καταρτίζονται με βάση το Γενικό Πρότυπο που εκδίδεται με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου.».

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Για κάθε μεγάλο συγχρηματοδοτούμενο ή μη δημόσιο έργο συντάσσεται και υπογράφεται, από τους αρμόδιους Γενικούς Διευθυντές του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και του Υπουργείου στον τομέα πολιτικής του οποίου εμπίπτει το έργο, ειδικό Μνημόνιο Συναντίληψης και Συνεργασίας σύμφωνα με το ως άνω ισχύον Γενικό Πρότυπο.».

Άρθρο 18
Τροποποίηση του άρθρου 28
του ν. 3937/2011 (Α' 60)

Στην παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 3937/2011, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 147 του ν. 4495/2017 (Α' 167), επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας» αντικαθίστανται με τις λέξεις «με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας».

2. Η περίπτωση δ' αντικαθίσταται ως εξής:

«(δ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κηρύσσεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση.».

3. Προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής:

«(ε) Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ορίζεται φορέας υλοποίησης της απαλλοτρίωσης, αρμόδια για όλες τις απαραίτητες ενέργειες από την πράξη κήρυξης μέχρι και την ολοκλήρωση και βαρύνεται με τη δαπάνη της απαλλοτρίωσης, η οποία καλύπτεται με αντίστοιχη μεταφορά πιστώσεων από το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημόσιων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης στον προϋπολογισμό της.».

Άρθρο 19
Τροποποίηση του άρθρου 13
του ν. 4273/2014 (Α' 146)

Η παρ. 9 του άρθρου 13 του ν. 4273/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Μετά την απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης και πριν από την έκδοση απόφασης επί της προσφυγής της παραγράφου 8, η Επιτροπή Θεμάτων Γης μπορεί να διενεργήσει αρχική κλήρωση για τον καθορισμό του οικοπέδου που παραχωρείται σε κάθε δικαιούχο.

Όταν η απόφαση της Επιτροπής με την οποία προσδιορίστηκαν οι δικαιούχοι οικοπέδων καταστεί αμετάκλητη, η Επιτροπή διενεργεί κλήρωση για τον καθορισμό των οικοπέδων που παραχωρούνται από τα αδιάθετα οικόπεδα σε έκαστο από τους νέους δικαιούχους.

Σε κάθε περίπτωση, η κλήρωση διενεργείται στην έδρα του οικείου δήμου ή σε τόπο που ορίζεται από την Επιτροπή.»

Άρθρο 20
Παράταση αναστολής εκτέλεσης κατά του ΙΓΜΕ

Το άρθρο 19 του ν. 4571/2018 (Α' 186) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η διάρκεια της αναστολής του πέμπτου άρθρου του ν. 4480/2017 (Α' 97) παρατείνεται από τη λήξη της μέχρι τις 31.3.2019.».

Άρθρο 21
Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και
Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) ως
Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης

1. Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (εφεξής Κ.Α.Π.Ε.) μπορεί να ορίζεται Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης και να ασκεί συγκεκριμένα καθήκοντα διαχειριστικής αρχής Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, κατά την έννοια της περίπτωσης γ' της παρ. 5 του άρθρου 13 του ν. 4314/2014 (Α' 265) και της παρ. 6 του άρθρου 123 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L 347, 20.12.2013), τα οποία αφορούν είτε σε έργα ανάπτυξης υποδομών από φορείς του δημόσιου τομέα για εξοικο-

νόμηση ενέργειας (ΕΞΕ) ή για προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας (ΣΗΘ) ή άλλων παρόμοιων, είτε σε πράξεις χορήγησης κρατικής ενίσχυσης για εκτέλεση τέτοιων έργων και εντάσσονται στον προγραμματισμό των έργων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, που χρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ). Για τις περιπτώσεις έργων υποδομών η σχετική απόφαση ορισμού εκδίδεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Στους αναφερόμενους ανωτέρω τομείς δεν συμπεριλαμβάνονται έργα ανάπτυξης υποδομών και κρατικών ενισχύσεων για την έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία.

2. Το διοικητικό συμβούλιο του Κ.Α.Π.Ε. με απόφασή του ορίζει την οργανωτική δομή του Κέντρου (ανεξάρτητες εμπλεκόμενες Διευθύνσεις/Τμήματα/Οργανωτικές Μονάδες, αριθμός, κατανομή και αρμοδιότητες προσωπικού) για την εκτέλεση των καθηκόντων του ως Ενδιάμεσου Φορέα διαχείρισης επιχειρησιακών προγραμμάτων, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση της αρχής του διαχωρισμού καθηκόντων, αναφορικά με τα καθήκοντα διαχείρισης που επιτελεί.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟ 20.11.2018 ΣΥΜΒΑΣΗΣ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ENERGEAN OIL AND
GAS - ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΚΑΙ ΚΑΒΑΛΑ ΟΙΛ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ
ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Η ΑΠΟ 23.11.1999 ΣΥΜΒΑΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ
ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΘΡΑΚΙΚΟΥ
ΠΕΛΑΓΟΥΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΒΑΛΑ ΟΙΛ ΑΝΩΝΥΜΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΟΥ ΚΥΡΩΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ν. 2779/1999
(Α΄ 296)

Άρθρο 22

Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου η Πέμπτη Τροποποιητική Σύμβαση, που υπεγράφη στην Αθήνα στις 20.11.2018 μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Αναδόχων εταιρειών ENERGEAN OIL AND GAS - ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ και ΚΑΒΑΛΑ ΟΙΛ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, της οποίας το κείμενο έχει ως εξής:

ΠΕΜΠΤΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Η παρούσα σύμβαση συνομολογείται στην Αθήνα σήμερα την 20^η Νοεμβρίου 2018, ημέρα Τρίτη, μεταξύ αφενός:

Του ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ νόμιμα εκπροσωπούμενου από την Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων Α.Ε. με έδρα Δημ. Μάργαρα 18, με αριθμό ΓΕΜΗ 13294470100 και ΑΦΜ 997181327, ΔΟΥ ΦΑΕ Αθηνών, που εκπροσωπείται νόμιμα από τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλό της, κατ' ενάσκηση των δικαιωμάτων της επί των υδρογονανθράκων κατά το Άρθρο 2.39 του Νόμου 2289/1995 (Α' 27) ως τροποποιηθείς ισχύει, και, αφετέρου των ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ:

1) Της εταιρείας με την επωνυμία «ENERGEAN OIL AND GAS - ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ» που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Αντιπρόεδρο & Διευθύνοντα Σύμβουλό της κ. Δημήτριο Γόντικα, δυνάμει του υπ' αριθμ. 232/16.11.2018 ειδικού Πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής, και

2) Της εταιρείας με την επωνυμία «ΚΑΒΑΛΑ OIL ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» που εδρεύει στην Καβάλα και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Πρόεδρο του Διοικητικού της Συμβουλίου κ. Δημήτριο Γόντικα, δυνάμει του από 16.11.2018 ειδικού Πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής, αμφοτέρων των υπό (1) και (2) ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ καλουμένων συλλήβδην εφεξής ως «ο Ανάδοχος».

Οι ανωτέρω συμβαλλόμενοι θα καλούνται εφεξής «τα Συμβαλλόμενα Μέρη».

ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Γεώργιο Σταθάκη, σύμφωνα με το Άρθρο 2.39 του Νόμου 2289/1995 (Α' 27), ως τροποποιηθείς ισχύει.

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

1. Το Ελληνικό Δημόσιο και ο ως άνω (2) Ανάδοχος συνομολόγησαν την από 23 Νοεμβρίου 1999 Σύμβαση περί εκμεταλλεύσεως υδρογονανθράκων στη θαλάσσια περιοχή του Θρακικού Πελάγους που κυρώθηκε με τον Ν. 2779/1999 (Α' 296) (εφεξής: «Η Σύμβαση»).

2. Με την από 31 Οκτωβρίου 2012 Πρώτη Τροποποιητική Σύμβαση, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Αναδόχου, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 4135/2013 (Α' 69), τροποποιήθηκε μέρος των διατάξεων της Σύμβασης, προκειμένου να εναρμονισθεί με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 2289/1995), όπως διαμορφώθηκε μετά την εφαρμογή του Ν. 4001/2011 «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» (Α' 179).

3. Με την από 30 Δεκεμβρίου 2013 Δεύτερη Τροποποιητική Σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Αναδόχου, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 4296/2014 (Α' 214), τροποποιήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1 και 14 παρ. 4, που εκ παραδρομής δεν είχαν τροποποιηθεί με την Πρώτη Τροποποιητική Σύμβαση, καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 16 και 19 της Σύμβασης, οι οποίες θέσπιζαν καθεστώς αποκλειστικής προμήθειας αργού πετρελαίου, περιορίζοντας αναίτια την ελεύθερη άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας για τις εμπλεκόμενες εταιρείες.

4. Με την περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 6 της Σύμβασης, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την από 11 Σεπτεμβρίου 2014 Τρίτη Τροποποιητική Σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Αναδόχου, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 4296/2014 (Α' 214), ορίσθηκε η διάρκεια της Άδειας Εκμετάλλευσης της Περιοχής Υπόγειας Αποθήκης Φυσικού Αερίου «Νότια Καβάλα» έως την 23η Νοεμβρίου 2015, μη δυνάμενη να ανανεωθεί περαιτέρω.

5. Με την περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 6 της Σύμβασης, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την από 20.11.2015 Τέταρτη Τροποποιητική Σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Αναδόχου, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 4409/2016 (Α' 136) ορίσθηκε η διάρκεια της Άδειας Εκμετάλλευσης της Περιοχής Υπόγειας Αποθήκης Φυσικού Αερίου «Νότια Καβάλα» έως την 23^η Νοεμβρίου 2017, δυνάμενη να

παραταθεί για ένα (1) έτος με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από έγγραφη σύμφωνη γνώμη του Αναδόχου.

6. Με την υπ'αρ. ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/28321/8100/17.11.2017 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας (ΑΔΑ : 7ΣΚΕ4653Π8-1Μ3) παρατάθηκε η διάρκεια της Άδειας Εκμετάλλευσης της Περιοχής Υπόγειας Αποθήκης Φυσικού Αερίου «Νότια Καβάλα» έως την 23^η Νοεμβρίου 2018, μετά και από την έγγραφη σύμφωνη γνώμη του Αναδόχου.

7. Με την 195/27.10.2011 (Β` 2501) απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων, μεταβιβάζονται στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου όλα τα περιουσιακά φύσεως δικαιώματα του Δημοσίου και το δικαίωμα παραχώρησης της χρήσης, ανάπτυξης και εκμετάλλευσης του υπόγειου φυσικού χώρου που προκύπτει εκ του σχεδόν εξαντληθέντος κοιτάσματος φυσικού αερίου «Νότια Καβάλα» για τη μετατροπή του ως χώρου αποθήκευσης φυσικού αερίου, σύμφωνα με το άρθρο 93 του Ν. 4001/2011 (Α` 179) για χρονικό διάστημα έως και 50 έτη μετά την αδειοδότηση του έργου της υπόγειας αποθήκευσης.

8. Λαμβανομένου υπόψη ότι:

α. Μετά τη λήξη της Άδειας Εκμετάλλευσης, ήτοι μετά την 23η Νοεμβρίου 2018, το κόστος λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων της Περιοχής Υπόγειας Αποθήκης Φυσικού Αερίου «Νότια Καβάλα», θα πρέπει να αναληφθεί από το Ελληνικό Δημόσιο, γεγονός που θα επιβαρύνει σημαντικά τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

β. Θα απαιτηθεί εύλογος χρόνος ωρίμανσης και προετοιμασίας της αξιοποίησης του υπόγειου φυσικού χώρου Νότιας Καβάλας σύμφωνα με την 195/27.10.2011 (Β` 2501) απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων.

γ. Το κοιτάσμα φυσικού αερίου «Νότιας Καβάλας» δεν έχει πλήρως εξαντληθεί και η εκμετάλλευσή του πραγματοποιείται κατά χρονικές περιόδους προς κάλυψη λειτουργικών αναγκών των εγκαταστάσεων του Αναδόχου.

9. Λαμβάνοντας, τέλος, υπόψη τα προεκτεθέντα, τα Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν, συνομολογούν και αποδέχονται να τροποποιήσουν τη Σύμβαση, με βάση τα άρθρα 41 αυτής, ως ακολούθως:

ΑΡΘΡΟ 1

Πέμπτη Τροποποιητική Σύμβαση σημαίνει το παρόν έγγραφο.

ΑΡΘΡΟ 2

Η περίπτωση γ` της παραγράφου 1 του άρθρου 6 της Σύμβασης τροποποιείται ως εξής:

«Προκειμένου για την Περιοχή Υπόγειας Αποθήκης Φυσικού Αερίου «Νότια Καβάλα», η διάρκεια της Άδειας Εκμετάλλευσης Νότιας Καβάλας ορίζεται έως : α) την 23η Νοεμβρίου 2020, δυνάμει να παραταθεί για ένα (1) έτος με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από έγγραφη σύμφωνη γνώμη του Αναδόχου, ή (β) την ημερομηνία έναρξης παραχώρησης του δικαιώματος χρήσης, ανάπτυξης και εκμετάλλευσης ως χώρου αποθήκευσης φυσικού αερίου, του υπόγειου φυσικού χώρου της Περιοχής Υπόγειας Αποθήκης Φυσικού Αερίου «Νότια Καβάλα», δυνάμει σύμβασης παραχώρησης, στον παραχωρησιούχο που θα αναδειχθεί με τη διαγωνιστική διαδικασία που θα διεξαγάγει το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου, όποια από τις ανωτέρω δύο υπό (α) και (β) ημερομηνίες επέλθει πρώτη.

Οι υφιστάμενες σχετικές εγκαταστάσεις παραγωγής ακολουθούν την Άδεια Εκμετάλλευσης Νότιας Καβάλας, κατά τις διατάξεις του άρθρου 27 της Σύμβασης.»

ΑΡΘΡΟ 3

Όλοι οι όροι και διατάξεις της αρχικής Σύμβασης και των επόμενων Τροποποιητικών Συμβάσεων που δεν τροποποιούνται ή συμπληρώνονται με την παρούσα, παραμένουν σε πλήρη ισχύ, κύρος και ενέργεια.

Η παρούσα Πέμπτη Τροποποιητική Σύμβαση ισχύει από την ημερομηνία της υπογραφής της από τα Συμβαλλόμενα Μέρη και θα κυρωθεί με νόμο από τη Βουλή των Ελλήνων, σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ συνομολογήθηκε η παρούσα Πέμπτη Τροποποιητική Σύμβαση, η οποία και υπογράφηκε ως έπεται:

ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Ιωάννης Μπασιάς ΕΔΕΥ Α.Ε.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ Α.Ε. (Ε.Δ.Ε.Υ. Α.Ε.)**

ΔΗΜ. ΜΑΡΓΑΡΗ 18, ΑΘΗΝΑ 115 25 - ΤΗΛ. 2108717591
Α.Φ.Μ.: 997181327 - Δ.Ο.Υ.: ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΡ.Γ.Ε.Μ.Η.: 13294470100

**ENERGEAN OIL & GAS - ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ**

ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 32 - ΜΑΡΟΥΣΙ Τ.Κ. 151 25

ΤΗΛ.: 210 81 74 200 - FAX: 210 81 74 299

Α.Φ.Μ.: 998380652 - ΔΟΥ ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΡ. Μ.Α.Ε. 64048/01ΑΤ/Β/07/319/2017

Δημήτριος Γόντικας

**ΚΑΒΑΛΑ OIL ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΕΞΟΡΥΞΗ & ΕΚΜΕΤΕΞΗ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ**

Ε-40 06 ΝΕΑ ΚΑΡΒΑΛΗ ΚΑΒΑΛΑΣ

ΤΗΛ.: 2510 317201, FAX: 2510 317202

Α.Φ.Μ.: 099477313 - ΔΟΥ: ΚΑΒΑΛΑΣ

Δημήτριος Γόντικας

Εγκρίνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

Γεώργιος Σταθάκης

22/11/2018

Άρθρο 23**Τροποποίηση του άρθρου 51 παρ. 15 του ν. 4178/2013 (Α' 174)**

Η παρ. 15 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), αντικαθίσταται ως εξής:

«15. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου οι χρήσεις γης που ορίζονται κατά τις ειδικές διατάξεις των Γ.Π.Σ. που εγκρίθηκαν πριν τη δημοσίευση του ν. 2508/1997 (Α' 124) είναι δεσμευτικές για τη διοίκηση μόνο στην περίπτωση που κατόπιν αυτών εγκρίθηκαν πολεοδομικές μελέτες αναθεώρησης ή ένταξης σύμφωνα με το Γ.Π.Σ.. Σε κάθε περίπτωση εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από τη δημοσίευση του παρόντος κινείται η διαδικασία αναθεώρησης των συγκεκριμένων Γ.Π.Σ. κατόπιν απόφασης του αρμόδιου Δημοτικού Συμβουλίου ή άλλου αρμόδιου οργάνου κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Η ως άνω αναθεώρηση του Γ.Π.Σ. θα πρέπει να ολοκληρωθεί έως τις 31.12.2019, διαφορετικά από 1.1.2020 εφαρμόζονται αυτοδικαίως δεσμευτικά οι διατάξεις των ως άνω Γ.Π.Σ.. Οι προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν και για τις περιπτώσεις όπου έχει κινηθεί η διαδικασία αναθεώρησης κατά τα ανωτέρω.».

Άρθρο 24**Παράταση μετακινήσεων προσωπικού δημοσίων μονάδων υγείας**

Οι μετακινήσεις του πάσης φύσεως προσωπικού των Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας εντός της ίδιας Δ.Υ.ΠΕ. ή μεταξύ διαφορετικών Δ.Υ.ΠΕ., που έχουν πραγματοποιηθεί με αποφάσεις των οικείων Διοικητών σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 3599/2007 (Α' 176), όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 21 του άρθρου 8 του ν. 3868/2010 (Α' 129) και οι οποίες έχουν λήξει ή λήγουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους μέχρι τις 31.12.2018.

Άρθρο 25

Στο άρθρο 130 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Όλες γενικά οι προμήθειες, εργασίες, μεταφορές και μισθώσεις, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, γίνονται με απευθείας ανάθεση και έγγραφη συμφωνία, κατά παρέκκλιση των περί δημοσίου λογιστικού και περί προμηθειών του Δημοσίου διατάξεων, σύμφωνα με όσα ορίζονται με τις αποφάσεις της παραγράφου 1. Οι μισθώσεις μεταφορικών μέσων για τη διακίνηση προσώπων ή τη μεταφορά εκλογικού υλικού ενεργούνται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν.δ. 2396/1953 (Α' 117) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθεισών αποφάσεων του Πρωθυπουργού ή του εξουσιοδοτημένου από αυτόν Υπουργού. Με τις αποφάσεις της παραγράφου 1 ορίζονται και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για κάθε πληρωμή.».

Άρθρο 26**Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 4071/2012 (Α' 85)**

Η παρ. 14 του άρθρου 6 του ν. 4071/2012 (Α' 85) αντικαθίσταται ως εξής:

«14. Όμοιες ή ομοειδείς δαπάνες δύνανται να εγγραφούν σε ξεχωριστές πιστώσεις, κατά Ειδικό Φορέα και ΚΑΕ στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό της Περιφέρειας ή του Δήμου ή της Δ.Ε.Υ.Α. και να εκτελεστούν αυτοτελώς, εφόσον αφορούν σε διαφορετικές περιφερειακές ή δημοτικές ενότητες, αντιστοίχως.».

Άρθρο 27

1. Από 1.1.2019 η Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων που προβλέπεται στα άρθρα 38 του ν. 3863/2010 (Α' 115) και 11 του ν. 3865/2010 (Α' 120) υπολογίζεται στο ποσό της κύριας σύνταξης, όπως αυτό διαμορφώνεται σύμφωνα με τα άρθρα 6 παρ. 1 περίπτωση γ', 7, 8, 27, 28 και 94 παρ. 2 του ν. 4387/2016 (Α' 85).

2. Οι διαφορές που προκύπτουν μεταξύ των ποσών της εισφοράς της παραγράφου 1 και της εισφοράς υγειονομικής περίθαλψης σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσά που παρακρατούνταν έως 31.12.2018 καλύπτονται από τις εκάστοτε εγγεγραμμένες πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού και αποδίδονται από τον ΕΦΚΑ στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ) και στον ΕΟΠΥΥ, αντίστοιχα, έως την πλήρη απόσβεσή τους.

Άρθρο 28**Παράταση του μέτρου της διοικητικής υποστήριξης**

Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 1 της από 31.12.2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, όπως κυρώθηκε, με το άρθρο 1 του ν. 4147/2013 (Α' 98) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 44 του ν. 4508/2017 (Α' 200), αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Χρόνος έναρξης άσκησης από τους δήμους των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάστηκαν σε αυτούς, στο πλαίσιο των οριζόμενων στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 95 του ν. 3852/2010 (Α' 87), για τις οποίες παρέχεται κατά τη δημοσίευση του παρόντος διοικητική υποστήριξη, ορίζεται η 1.1.2020. Μέχρι τότε συνεχίζουν να εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 95 του ν. 3852/2010, κατά παρέκκλιση της προβλεπόμενης, στις εν λόγω παραγράφους, σχετικής προθεσμίας.».

Άρθρο 29**Τροποποίηση του ν. 4551/2018 (Α' 116)**

1. Στο άρθρο 3 του ν. 4551/2018 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Δικαιούχοι του Α.ΝΗ.ΚΟ. μεταφοράς υγρών καυσίμων είναι οι κάτοχοι άδειας λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, οι οποίοι κατά τον χρόνο που είναι ενταγμένοι στο πρόγραμμα του Μεταφορικού Ισοδυναμίου, σύμφωνα με το άρθρο 5, οφείλουν να μειώσουν την τιμή λιανικής πώλησης για κάθε κατηγορία υγρού καυσίμου κίνησης κατά το ποσό που εισπράττουν ως Α.ΝΗ.ΚΟ.. Το ποσό αυτό υπολογίζεται με βάση τις παραμέτρους του άρθρου 4, οι οποίες εξειδικεύονται με την κοινή υπουργική απόφαση που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 4. Η Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (ΓΓΑΙΝΠ), προκειμένου να διαπιστώσει τη μείωση αυτή, λαμβάνει υπόψη

τα στοιχεία της τιμής λιανικής πώλησης των επιλέξιμων καυσίμων που έχουν αναρτηθεί στο Παρατηρητήριο Τιμών Υγρών Καυσίμων, σύμφωνα με το άρθρο 114 της 91354/2017 (Β' 2983) απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή ενημερώνει τη ΓΓΑΙΝΠ εάν ένας πρατηριούχος που έχει ενταχθεί στη Δράση του Μεταφορικού Ισοδύναμου για τα καύσιμα έχει παραλείψει να γνωστοποιήσει την τιμή της λιανικής πώλησης του επιλέξιμου καυσίμου στο Παρατηρητήριο Τιμών Υγρών Καυσίμων. Στην περίπτωση αυτή, πέραν των διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 114 της 91354/2017 (Β' 2983) απόφασης, επιβάλλεται από τη ΓΓΑΙΝΠ, πρόστιμο πεντακοσίων (500) ευρώ. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή ενημερώνει το ταχύτερο δυνατό τη ΓΓΑΙΝΠ, όταν, στο πλαίσιο των ελέγχων που διενεργεί, διαπιστώνει παράβαση της υποχρέωσης γνωστοποίησης της τιμής λιανικής πώλησης στο Παρατηρητήριο.».

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4551/2018, μετά τις λέξεις «Μοναδικός Αριθμός Νησιώτη - Μ.Α.Ν.» προστίθενται οι λέξεις «ή Μοναδικός Αριθμός Νησιωτικής Επιχείρησης - Μ.Α.Ν. Επιχείρησης)».

3. Στο άρθρο 8 του ν. 4551/2018 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Η καταβολή του Α.ΝΗ.ΚΟ. για καύσιμα διακόπτεται από τη ΓΓΑΙΝΠ, αν από τον έλεγχο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή προκύπτει ότι ο δικαιούχος δεν έχει μειώσει την τιμή της λιανικής πώλησης καυσίμου αντιστοίχως με το δικαιούμενο ποσό. Σε περίπτωση διαπίστωσης της παράβασης του προηγούμενου εδαφίου για δεύτερη φορά, ο δικαιούχος αποκλείεται από το καθεστώς έκδοσης Μ.Α.Ν. - Επιχείρησης για το επόμενο έτος από αυτό εντός του οποίου διαπιστώθηκε η δεύτερη παράβαση. Τα ποσά που έχουν καταβληθεί στις ανωτέρω περιπτώσεις θεωρούνται αχρεωστήτως καταβληθέντα, αναζητούνται για την αιτία αυτή, βεβαιώνονται ως έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.».

4. Η μόνη παράγραφος του άρθρου 10 του ν. 4551/2018 αριθμείται σε παράγραφο 1 και προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Το μέτρο του Μ.Ι. στα καύσιμα τίθεται σε εφαρμογή, πιλοτικά, τον Ιανουάριο του 2019. Η πιλοτική εφαρμογή διαρκεί έως έξι (6) μήνες και αφορά τα νησιά Αγαθονήσι, Αλόνησο, Αμοργό, Ανάφη, Αντίπαρο, Αστυπάλαια, Ίο, Ικαρία, Κάρπαθο, Κάσο, Κέα, Κίμωλο, Κύθηρα, Κύθνο, Λειψούς, Λέρο, Μεγίστη, Μήλο, Νίσυρο, Πάτμο, Σαμοθράκη, Σέριφο, Σίκινο, Σίφνο, Σκιάθιο, Σκόπελο, Σκύρο, Σύμη, Τήλο, Φολέγανδρο, Φούρνους, Χάλκη και Ψαρά.».

5. Η παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4551/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με απόφαση των Υπουργών Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Οικονομίας και Ανάπτυξης ρυθμίζονται: α) οι παράγοντες και ο τύπος υπολογισμού του Α.ΝΗ.ΚΟ. για τη μεταφορά υγρών καυσίμων από την ηπειρωτική Ελλάδα στα νησιά, β) το είδος των υγρών

καυσίμων που εντάσσεται στο μέτρο του μεταφορικού ισοδύναμου, γ) η διαδικασία πληρωμής των δικαιούχων και τα απαραίτητα δικαιολογητικά, δ) η διαδικασία επιβολής και βεβαίωσης του προστίμου του άρθρου 3 παράγραφος 3 και η διαδικασία επιβολής της κύρωσης του άρθρου 8 παράγραφος 4, ε) ο χρόνος έναρξης της πλήρους εφαρμογής του μέτρου.».

6. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 11 του ν. 4551/2018 καταργείται.

Άρθρο 30 **Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 33** **του ν. 4538/2018 (Α' 265)**

1. Στο τέλος του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4538/2018 (Α' 265) μετά τις λέξεις «παρούσας παραγράφου» προστίθενται τα εξής:

«καθώς και για τις λειτουργικές δαπάνες και τον προσδιορισμό τους».

2. Μετά το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 33 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Το ποσό των λειτουργικών δαπανών μπορεί να υπολογίζεται σύμφωνα με τις απλουστευμένες επιλογές κόστους που καθορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Οι ρυθμίσεις της 97724/ΕΥΘΥ/750 (Β' 4566) απόφασης του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης με τίτλο «Καθορισμός των επιλέξιμων κατηγοριών λειτουργικών δαπανών του ΕΦΕΠΑΕ που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων/καθηκόντων που αναλαμβάνει για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014/2020» εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις στις οποίες έχουν ανατεθεί στον ΕΦΕΠΑΕ καθήκοντα διαχείρισης δράσεων κρατικών ενισχύσεων χρηματοδοτούμενων από εθνικούς ή συγχρηματοδοτούμενους πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.».

Άρθρο 31 **Τροποποίηση διατάξεων** **του ν. 4446/2016 (Α' 240)**

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 και στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 125, καθώς και στην παρ. 1 του άρθρου 126 του ν. 4446/2016 (Α' 240), η φράση «για χρονικό διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την 22η Δεκεμβρίου του έτους 2016» αντικαθίσταται από τη φράση «για χρονικό διάστημα τριάντα (30) μηνών από την 22η Δεκεμβρίου του έτους 2016».

Άρθρο 32 **Τροποποίηση του άρθρου 25** **του ν. 4494/2017 (Α' 165)**

Το άρθρο 25 του ν. 4494/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 25

Οι δαπάνες προμήθειας φαρμάκων, υγειονομικού υλικού, ορθοπεδικού υλικού, χημικών αντιδραστηρίων και παροχής υπηρεσιών των στρατιωτικών νοσοκομείων και του ΝΙΜΤΣ, των στρατιωτικών φαρμακείων και του Κέντρου Εφοδιασμού Ναυτικού που πραγματοποιήθηκαν

από τις 4 Οκτωβρίου 2017 έως και τις 31 Αυγούστου 2018 δύνανται να εξοφληθούν κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 66, 68 και 132 του ν. 4270/2014 (Α' 143), του ν. 4412/2016 (Α' 147) και του π.δ. 80/2016 (Α' 145).».

Άρθρο 33

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4280/2014 (Α' 159)

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 26 του ν. 4280/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε εκκρεμείς διαδικασίες για την πολεοδόμηση εκτάσεων, για τις οποίες έχει εκδοθεί βεβαίωση της παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 2508/1997, η βεβαίωση αυτή ισχύει έως 8.8.2021, υπό την προϋπόθεση ότι εντός τριετίας από την έκδοσή της έχει υποβληθεί προς έγκριση η πολεοδομική μελέτη.».

2. Η παρ. 6 του άρθρου 26 του ν. 4280/2014 καταργείται.

3. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 26 μετά τη λέξη «ΣΧΟΟΑΠ» προστίθενται οι λέξεις «ή Μελέτη Γενικών Κατευθύνσεων».

4. Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των αποφάσεων έγκρισης Γενικών Κατευθύνσεων της παρ. 3 του άρθρου 24 του ν. 2508/1997 (Α' 124), το οποίο παρατάθηκε με

την παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4280/2014, παρατείνεται έως 8.8.2021, για τις περιπτώσεις στις οποίες έχει εκδοθεί η βεβαίωση της παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 2508/1997 μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνεται από τις οικείες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ότι δεν έχει εγκριθεί στις περιοχές αυτές ΓΠΣ ή ΣΧΟΟΑΠ, ότι δεν έχουν αλλάξει ουσιωδώς τα πολεοδομικά δεδομένα των περιοχών αυτών και ότι εξακολουθεί να υπάρχει η αναγκαιότητα πολεοδόμησής τους.

Άρθρο 34

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 23 του άρθρου 68 του ν. 4512/2018 (Α' 5) οι λέξεις «μέσα σε ένα (1) έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος» αντικαθίστανται με τις λέξεις «μέχρι τις 31.12.2019».

Άρθρο 35

Για λόγους κάλυψης υπηρεσιακών αναγκών, είναι δυνατή η μετακίνηση στη Δ.Ε.Η. Α.Ε. και στη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. προσωπικού της Λιγνιτικής Μεγαλόπολης Α.Ε. και της Λιγνιτικής Μελίτης Α.Ε., μετά από αίτηση του εργαζομένου και αποφάσεων των διοικητικών συμβουλίων των εταιρειών από και προς τις οποίες γίνεται η μετακίνηση.

Άρθρο 36
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 21 Δεκεμβρίου 2018

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Αντιπρόεδρος της
Κυβέρνησης και
Υπουργός Οικονομίας και
Ανάπτυξης

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ

Υφυπουργός Οικονομίας και
Ανάπτυξης

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΙΔΗΣ

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ

Οικονομικών

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Υγείας

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

Πολιτισμού και
Αθλητισμού

ΜΥΡΣΙΝΗ ΖΟΡΜΠΑ

Υφυπουργός Περιβάλλοντος
και Ενέργειας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ

Εσωτερικών

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Εθνικής Άμυνας

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΗΓΑΣ

Υφυπουργός Εργασίας,
Κοινωνικής Ασφάλισης και
Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομικών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Υγείας

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

Περιβάλλοντος και
Ενέργειας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

Υποδομών και
Μεταφορών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΙΤΣΙΟΡΛΑΣ

Παιδείας, Έρευνας και
Θρησκευμάτων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και
Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

Υφυπουργός Οικονομικών

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ

Διοικητικής Ανασυγκρότησης

ΜΑΡΙΑ-ΕΛΙΖΑ ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Αναπληρωτής Υπουργός
Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΙΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 24 Δεκεμβρίου 2018

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ